

Kort nyt

Børn belaster miljøet

Amerikanske forskere vurderer, at en af de mest effektive måder at mindske den globale opvarmning på er, at lade være med at få børn. I forhold til andre tiltag såsom at købe elbiler, sortere affald og bruge strømsparende pærer, vil det være **20 gange mere gavnligt** for jordens miljø at begrænse familieforøgelsen. Forskerne vil dog ikke forbyde folk at føde mange børn, men vil blot oplyse om de miljømæssige konsekvenser.

www.fri.dk

Nye arter i Himalaya

I Himalayas bjerge – fra Bhutan over Indien til Burma, Nepal og de sydlige dele af Tibet – har WWF indenfor de seneste ti år opdaget over 350 nye dyrearter. Der er bl.a. tale om en lille lysebrun hjort og en flyvende frø med røde fødder. Området er hjemsted for mange truede dyrearter, bl.a. tiger, sneleopard og den asiatiske elefant, men også særligt sårbar overfor klimaforandringer.

www.wwf.dk

Dansk gennembrud for solceller

Forskere fra Risø DTU har opnået gode resultater indenfor deres forskning i forbedringer af plastsolcellers virkningsgrad. Endnu er det ikke muligt for plastsolceller at lade en bærbar computer op, men måske bliver det muligt inden for en overskuelig fremtid. Udsigten til en bedre solcelleteknik glæder erhvervslivet.

www.borsen.dk

Danskerne vandt – Miljøministeren tabte

Danmark får **ikke** dispensation fra grænseværdien for sundhedsskadelig partikelforurening, der har været overskredet hvert eneste år, siden den trådte i kraft i 2005.

Det har **EU-Kommissionen** netop afgjort bl.a. på grundlag af en klage fra de grønne organisationer anført af Det Økologiske Råd.

■ Af Kåre Press-Kristensen, civilingeniør, Ph.D., Det Økologiske Råd

EU's grænseværdi for partikelforurening (PM10) bliver overskredet bl.a. i København, hvor luftforurening fra trafikken hvert år er skyld i op mod 500 for tidlige dødsfald. Til sammenligning omkommer årligt omkring 15 personer i trafikulykker i København. Forureningen med partikler er derudover skyld i tusinder af bronkitisstilfælde, titusinder af astmaanfald og hundredetusinder af dage med nedsat produktivitet på arbejdsmarkedet grundet sygdom.

Grænseværdien har været overskredet i Danmark siden den trådte i kraft tilbage i 2005. I stedet for at udarbejde og iværksætte en handlingsplan til forbedring af luftkvaliteten har Miljøstyrelsen på vegne af miljøministeren bedt Kommissionen om lov til at få udsat fristen for opfyldelse af grænseværdien. Dette skete i al stilhed i efteråret 2008. Ministeren søgte altså – hvor utroligt det end lyder – EU

om dispensation til at opretholde den sundhedsskadelige luftkvalitet i Danmark så længe som muligt – endda efter at være vidende om problemet siden 2005.

En forudsætning for at få udsat fristen for opfyldelse af grænseværdien for PM10 er ifølge artikel 22 i direktiv 2008/50/EF stk. 2, at den danske stat bl.a. godtgør, at der på nationalt, regionalt og lokalt plan er truffet alle hensigtsmæssige foranstaltninger for at overholde fristerne. Dette er ikke sket.

Forurening kan nedbringes

Det Økologiske Råd, Miljøpunkt Nørrebro, Danmarks Naturfredningsforening, NOAH Trafik og Dansk Cyklist Forbund påklagede derfor den danske dispensationsansøgning til EU-kommissionen for at forhindre, at Danmark fik udsættelse for grænseværdien. I klagen argumenterer vi for, som et kardinalpunkt, at Danmark sagtens kan opfylde grænseværdien ved at stille krav om partikelfiltre på varebiler og persondieselmotorer i miljøzonerne og ved at indføre

Klagens kardinalpunkt var, at Danmark sagtens kan opfylde EU's grænseværdi ved at stille krav om partikelfiltre på varebiler og persondieselbiler i miljøzonerne kombineret med trafikbegrænsninger via kørselsafgifter.

Filtrene vi hvert år spare flere hundrede dødsfald, titusinder af luftvejslidelser og tusinder af dage med nedsat produktivitet på arbejdsmarkedet pga. sygdom. Kørselsafgifter vil genere et provenu, som kan bruges til at fremme sunde alternativer til biltrafikken. Et rent win-win scenarium.

trafikbegrænsninger via kørselsafgifter. Vi påklager, at et flertal i folketinget faktisk har nedstemt disse beslutningsforslag og derved aktivt forhindret Danmark i at opfylde grænseværdien. Derfor er der ikke grundlag for udsættelse af fristen.

Samtidig havde de grønne organisationer i en tidligere henvendelse til Kommissionen påklaget, at Danmark forsat ikke har udarbejdet og iværksat en handlingsplan til forbedring af luftkvaliteten med henblik på at opfylde grænseværdien. Det skulle Danmark ellers have gjort for flere år siden for at opfylde EU's luftkvalitetsdirektiv.

De grønne organisationers argumenter blev direkte anvendt af Kommissionen som en væsentlig del af grundlaget for at afvise den danske dispensationsansøgning.

Bilistens tilsyneladende ret

Miljøministeren er altså nu tvunget til at handle. Men i stedet for at reducere forureningen, så har Miljøstyrelsen atter henvendt sig til Kommissionen for at finde ud af, hvordan Danmark alligevel får udsættelse med at opfylde grænseværdien. Det er således ikke EU, der forhindrer renere luft i Danmark, som det ellers ofte hævdes af folketingspolitikere. Det er rent faktisk miljøministeren og et flertal i folketinget, der aktivt forhindrer ambitiøse miljøzoner og trængselsafgifter. Tilsyneladende mener miljøministeren, at bilisternes ret til at forurene vejer tungere end borgernes ret til ren luft.

Heldigvis vandt de grønne organisationer og derved danskerne første halvleg ved Kommissionen, men miljøministeren giver ikke op, og resultatet af anden halvleg er på ingen måde givet.

Kåre Press-Kristensen er medlem af bestyrelsen for Det Økologiske Råd og redaktionen på Global Økologi, og har været tovholder på klagen fra de grønne organisationer.

E-mail: kpk@env.dtu.dk

Kort nyt

Indiens jord forarmet

En undersøgelse af det indiske miljøministerium af omkostningerne ved den 'Grønne Revolution' viser, at næsten halvdelen af Indiens landområder er forringede. Skovrydning, erosion og dårlige landbrugspraksisser som fx overgræsning, monokulturer, dårlige vandingsforhold og overdreven brug af kemikalier er skyld i forringelserne. Rapporten anbefaler, at landbrug og miljø i højere grad sammen tænkes.

www.theecologist.org

Rekord for havopvarmning

'Havets temperatur' i juli 2009 har sat ny varmerecord. Iflg. amerikanske 'National Oceanic and Atmospheric Administration' blev verdenshavenes overfladetemperatur målt til knap 17 °C i juli måned. Undersøgelsen viste også, at det antarktiske isdække i juli 2009 er mindsket med 12,7 pct. siden det gennemsnit, der blev målt i tidsperioden 1979-2000. Dermed er isens areal det tredje mindst målte i juli måned siden 2007 og 2006.

www.theecologist.org

Børsens nye klimaside

Erhvervslivet har fået øjnene op for at investeringer i klima, miljø og energi kan være økonomisk fordelagtige. Derfor har Børsen oprettet en hjemmeside, der fokuserer på investorer og virksomheders muligheder i forhold til de globale klimaforandringer. Siden indeholder nyheder fra ind- og udland og har særlig fokus på grønne børsnoterede selskaber på verdensmarkedet. (Kilde: www.borsen.dk/klima)